

CDA beschouwing. Investeren in de stad en haar bewoners voor een bewegende toekomst

Het gesnoei van de afgelopen jaren moet nu leiden tot bloei. Dat is wat het CDA o.a. afleidt uit de bestuurlijke boodschap. Maar je kunt ook te hard hebben gesnoeid.

In onze beschouwing zullen we vooral ingaan op een aantal punten die wij nu missen in de kadernota.

Economisch gaat het goed. Na jaren van daling zal de werkgelegenheid in 2017 weer gaan groeien. Er vestigen zich nieuwe bedrijven waarvan een hele grote: Inditex. De verkoop en bouw van woningen stijgt naar meer dan 300 dit jaar (het dubbele van wat werd verwacht). Dat werkt positief uit op de portemonnee van de stad. Er ontstaat ruimte voor nieuw beleid en investeringen.

Even terug in de tijd. De afgelopen jaren is er hard ingegrepen. Wie herinnert zich niet de forse bezuinigingen in het sociaal domein van een paar jaar geleden waarover we een stevig debat hebben gevoerd. Die ingrepen hebben pijn gedaan. Moet nu de conclusie zijn dat deze bezuinigingen eigenlijk overbodig waren? Er is al twee jaar op rij een fors overschot op de jaarrekening van in totaal ruim 14 miljoen. De CDA-fractie hoort daar graag een reactie op. Temeer daar het college in de kadernota zelf constateert dat er nog veel te doen is op sociaal vlak.

De tweedeling in de maatschappij was vorig jaar een groot aandachtspunt. Dan verwacht je voorstellen voor beleidsintensivering op dit terrein. Komen die bij de programmabegroting? Want in de kadernota komt het woord tweedeling niet voor. Het hebben van werk is een voorwaarde om de tweedeling tegen te gaan. Helaas staat een groot aantal Lelystedelingen al langere tijd buiten het arbeidsproces. Toeleiding van deze mensen naar werk vergt een forse investering. De CDA-fractie vindt dat met de komst van een grote werkgever als Inditex tijdelijk extra inzet en middelen nodig zijn om mensen toe te leiden naar werk. We dienen daarvoor een **motie** in.

Bedrijven creëren werkgelegenheid, niet de gemeente. Onze indruk is dat het onderhoud van bestaande bedrijventerreinen nog wel wat beter kan, zodat ze aantrekkelijk blijven. We begrijpen dat de de middelen beperkt zijn. Anderzijds is nu het moment om ook de wat oudere bedrijventerreinen wat meer voor het voetlicht te brengen. Zijn daartoe mogelijkheden?

Stadshart

Het college stelt dat we als woonstad nog te weinig onderscheidend zijn. Uit onderzoek blijkt dat een aantrekkelijk centrum een belangrijke vestigingsvoorwaarde is. Ik hoor zelfs dat potentiële nieuwkomers afhaken vanwege het centrum. Daar ligt dus wat het CDA betreft de investeringsopgave. Veel eerder dan 1,5 miljoen uittrekken voor de OVP en de Markerwadden. Maak eerst het eigen huis op orde. Het centrum is benoemd als intensiveringsveld. Maar er worden nauwelijks extra middelen uitgetrokken; slechts 76K. Investeringsopgaven komen nu vooral ten laste van de grondexploitatie. De CDA-fractie vindt het zinvol om extra te investeren en partijen te prikkelen om met initiatieven te komen. "Hebt u een goed idee dan draagt de gemeente Lelystad er aan mee ". We hebben daartoe een **motie** opgesteld.

Mantelzorg

In Lelystad is aandacht voor mantelzorg. Wat we missen is de aandacht voor de jonge mantelzorger. Zo'n 10% van de jongeren tot 18 jaar verricht mantelzorg. Dat kan ten koste gaan van de schoolprestatie en zo de latere kansen op de arbeidsmarkt beïnvloeden. En misschien nog wel belangrijker, het kan ten koste gaan van het welzijn van kinderen. De laatste tijd ontstaan er allerlei initiatieven gericht op jonge mantelzorgers. Het CDA ziet graag dat Lelystad daar aan mee gaat doen. We dienen daarom een **motie** in.

Eenzaamheid

Het CDA vraagt blijvende aandacht voor de problematiek van eenzaamheid. Die komt onder alle leeftijdscategorieën voor, maar zeker ook bij ouderen. Van belang is een goed netwerk. Preventief bezoekwerk aan ouderen, iets wat we 10 jaar geleden hadden, werkt, maar moet nog steeds van de grond komen bij de sociale wijkteams.

Landelijk zijn er veel initiatieven gericht op eenzaamheid. *[zoals een vrijwilliger die eens bij ouderen langsgaat met een bloemetje. Een wekelijkse koffieochtend van een verpleeghuis voor oudere omwonenden. Een hulplijn voor wie weinig sociale contacten heeft. Geen van deze initiatieven helpt bij de aanpak van eenzaamheid volgens Jenny Gierveld, hoogleraar sociologie en pionier in het eenzaamheidsonderzoek.]* Wat werkt niet en wat wel? Het zou goed zijn om daar door het college nader over geïnformeerd te worden, zodat we als raad keuzes kunnen maken, want het aantal 75+ verdubbelt de komende jaren.

Misschien moeten we ons wel aansluiten bij het Age Friendly Cities of Seniorvriendelijke steden, een initiatief van de Wereld gezondheidsorganisatie. Den Haag en Amsterdam doen daar nu al aan mee. *[Prettig oud worden is afhankelijk van veel factoren, bijvoorbeeld huisvesting, vervoer, zorg, woonomgeving en sociale activiteiten. Al deze factoren beïnvloeden elkaar.]* Of nadenken over het project "Ouderen in de wijk" van de 4 grote steden, waarin bibliotheken ouderen ondersteunen in het vergroten van hun sociale omgeving en het doorbreken van hun isolement.

Bij mensen op leeftijd neemt de mobiliteit af. Dat kan de vereenzaming versterken. Ze zijn aangewezen op de hulp van anderen en er is geen passend vervoer om ergens naar toe te gaan. Dat speelt ook in Lelystad. De laatste jaren ontstaan allerlei initiatieven waarbij met golfkarretjes/electrokarretjes en inzet van vrijwilligers mensen vervoerd worden. Van Aalten tot Vlaardingen vind je ze. Ook mijn moeder maakt er graag gebruik van. Recentelijk was er nog een rapportage over Utrecht. In Lelystad kennen we dit nog niet. Bij motie roepen we de gemeente op om samen met anderen zo'n initiatief van de grond te krijgen (**Motie**).

Onderwijs

De CDA-fractie vindt het belangrijk dat onderwijzers en leraren goed les kunnen geven. Ze moeten daarin voldoende gefaciliteerd worden. Het gaat om de toekomst van onze kinderen. Er is volop discussie of de middelen voor het PO onderwijs toereikend zijn, gezien extra opgaven die er zijn bijgekomen zoals passend onderwijs. In eerste instantie is dat financieel gezien een aangelegenheid voor het Rijk. Het zou goed zijn om samen met het onderwijsveld de Lelystadse situatie in beeld te brengen. Zo kan er signaal worden afgegeven richting Den Haag en mogelijk kan de gemeente zelf ook wat doen. We horen graag de reactie van het college. Als raad hebben we geen goed beeld waar we nu staan met het passend onderwijs. Te vaak horen we klachten van overbelaste docenten maar ook van ouders. "Mijn kind ging met plezier naar school en dat is nu voorbij door de samenstelling van de klas". We horen zelfs geluiden dat over een paar

jaar alles weer teruggedraaid wordt omdat het niet werkt. De CDA-fractie ziet daarover graag een rapportage.

Cultuur

Er is hard gesneden in de culturele voorzieningen. We zijn dan ook blij dat ondanks alles de Agora stijgende bezoekersaantallen kan vermelden. Bij de bibliotheek constateren we dat deze nog maar 33 uur open is in de week. Dat kan toch niet de bedoeling zijn. Een ruimere opening draagt juist bij aan binding en ontmoeting. Wat is er aan middelen nodig om bijv 45 of 50 uur open te zijn? Graag zien we op korte termijn een voorstel tegemoet.

Het college wil investeren in zaken die op afstand, de OVP en Markerwadden. Waarom niet een tandje erbij langs onze 17 km lange kust. Recreatie op het strand doet het altijd goed. Het lijkt ons een goed idee om te verkennen welke mogelijkheden er zijn voor meer zandstrand (Almere heeft er 9 Lelystad 2). Dat trekt ook mensen van buiten. We zien daarover graag een voorstel bij de programmabegroting.

Algemeen

Vz In de kadernota staan nogal wat wenselijke voorstellen en is het verzoek gedaan om te prioriteren. Dat kan volgens ons niet goed. Andere zaken waarvoor geld nodig is, zijn nog niet benoemd. Wij hebben voorstellen en andere fracties ongetwijfeld ook. Er komt nog een motiemarkt die ook middelen vergt.

Er staan opvallende zaken in de kadernota. Dat er geld voor HRM nodig is, nemen we graag aan maar waarom moet dat uit de ROS? Misschien moet er sowieso maar eens een nota benodigde personele capaciteit komen. Op zich zijn we voor een slanke organisatie maar de taken die we met zijn allen belangrijk vinden moeten goed uitvoerbaar zijn.

We zien geen nieuwe voorstellen voor het Transitiefonds terwijl er nog ruim 2 miljoen beschikbaar is op basis van de programmabegroting. Dat betekent dat deze middelen na 2017 moeten terugvloeien naar de algemene reserve en niet als reserve blijven voortbestaan. Is de transformatie trouwens wel echt op gang gekomen? Hoe goed functioneren de sociale wijkteams? Stellen ze de juiste prioriteiten, nu bijvoorbeeld het aantal ondersteuningsplannen met 16% is gedaald in 2016?

Tot slot

De CDA-fractie heeft een aantal punten benoemd waarvoor zij meer aandacht vraagt. Er moet nog veel werk worden verzet om Lelystad toekomstbestendig te maken. We wensen ons allen: college, ambtenaren en raad de wijsheid toe om de juiste beslissingen daartoe te nemen.